

JOK-BLADET

3 - 2012

Text/innehåll där ej annat anges:
Olle Bernard (2012.09.06)
E-mail: olle.bernard@comhem.se
JOKs hemsida: jokhemsida.se

JÄRVAFÄLTETS FÖRSTA LAPPUGGLA

Under årets första hälft upplevdes en invasion av lappugglor i mellan- och södra delen av vårt land och lappugglor upptäcktes på åtskilliga lokaler, där arten sällan eller aldrig tidigare skådats.

Invasionen av lappugglor är den största kända, och utgjorde resultatet av att arten haft två synnerligen goda häckningsår (2010 och 2011). Dessutom saknades tillräckligt med föda i dessa ugglors hemmaområden, eftersom år 2012 blev något skärvtår.

I år förväntas därför mycket få häckningar av lappugglor, liksom av andra norrländska ugglor, och kanske också av rovfåglar i de norra delarna av landet.

Under våren upptäcktes 200-250 lappugglor i Mellan- och Sydsverige, flertalet av dessa sannolikt ungfåglar (2K-fåglar - dvs födda år 2011). Till Riksmuseet hade man fram till mitten av juni fått in 33 st döda lappugglor. Av dessa hade minst 23 st trafikdödats.

En spännande följd av lappuggleinvasionen är att i år har de hittills sydligaste häckningarna av lappugglor i Sverige konstaterats - i Kronobergs och i Kalmar län i Småland!

Lappugglor verkade kunna upptäckas på otroligt många platser denna vår, men tyvärr inga på Järva-fältet, trots ivrigt och ambitiöst letande. Något som upplevdes som minst sagt märkligt, och dessutom kraftigt orättvist för oss Järvaskådare.

Men till slut var det Järva-fältets tur och på eftermiddagen den 28/5 var man benägen att precis som radio- och TV-profilen Gert Fylking brukade ropa, när Svenska Akademiens talesman kungjorde den för oss vanliga bokläsare ofta helt okända litteraturprisvinnarens namn: **ÄNTLIGEN!!!**

Den 28/5 upptäcktes mycket efterlängtad, en rastande lappuggla i det av skådare relativt sällan besökta skogsområdet mellan Gamla Barkarby och Akallavägen.

Upptäckare var Björn Phragmén, en skådare (ännu ej JOKare) med hemort söder om stan, som hade letat sig ut på Järva-fältet för att söka efter den sommargylling, som uppehållit sig några dagar vid Granholmstippen.

Björn varken såg eller hörde någon gylling vid Granholmstippen, men gående på väg till Barkarby pendeltågsstation noterade han varnande och irriterade nötskrikor och koltrastar, och det visade sig vara Järva-fältets allra första lappuggla som utgjorde störningen. Att Björn missade gyllingen tog inte vi Järvaskådare så särskilt hårt.

Lappugglan uppehöll sig i det aktuella skogsområdet under hela kvällen, vilket glädde såväl JOKare som många andra skådare. Under påföljande dag eftersöktes lappugglan, men tyvärr utan framgång.

Den 6/6 upptäcktes en lappuggla vid Görvälns Naturreservat (Kolmilsängen) i närheten av Viksjö (Järfälla kommun). Enligt de boende i närområdet hade lappugglan observerats på denna plats under några dagar innan den blev känd för oss skådare, vilket gör det fullt möjligt att detta var samma lappuggla som observerades den 28/5 på Järva-fältet. Fågelvägen mellan de båda "lappuggle-lokalerna" är ca 5 km.

Ungefär den 21/5 upptäcktes och fotodokumenterades en hökuggla i samma område (Viksjö, nära Kolmilsängen i Görvälns naturreservat).

Lappuggla är art nr 268 som observerats på Järva-fältet och art nr 261 på fältets norra del.

Karl-Erik Fridzén, en av JOKs verkliga seniorer, inspirerades till teckningen nedan p g a att Järvafältet besöktes av flera för området rara ugglor.

Skådat på Järva

Här ser du en lappuggla och en slaguggla. Kan du säga mig vilken som är lappugglan?

Ja det måste vara den som sitter bredvid slagugglan.

Karl-Erik Fridzén

Karl-Erik Fridzén har skrivit och gett ut ett antal böcker i s k egen regi. Flertalet av dessa har handlat om hans hemmaområde Järvafältet.

Karl-Eriks senaste bok heter "Det hände i min hembygd" (56 sidor) och i denna berättar han i text och bild om Järvafältet då och nu. Framför allt om då.

Denna bok är tryckt i en begränsad upplaga, men några exemplar finns fortfarande kvar.

I lager finns också akvarellboken "Djurliv i Uppländsk natur" (Innehåll 63 akvareller i A4-format)

Är du intresserad av att köpa någon av böckerna, bör du kontakta Karl-Erik på telefonnr 08- 25 84 73.

Pris: "Det hände i min hembygd" = 100 kr, "Djurliv i Uppländsk natur" = 200 kr.

SÄBYSJÖNS FÅGELTORN NEDBRÄNT

Den 28/7 2012 kommer nog för många av oss, som brukar skåda fågel vid Säbysjön, att gå till historien som en sorgens dag eftersom det var under natten till just denna dag, som Säbysjöns drygt två år gamla fågeltorn brann ner.

De skådare som på morgonen den 28/7 vandra- de ut till fågeltornet på Fasanholmen, för att njuta av en dag med Säbysjöns fåglar, möttes av en pyrande askhög där fågeltornet normalt brukade stå.

Dessutom fanns mängder med skräp i form av ölburkar, krossade flaskor, tömda vinboxar, en- gångsgrillar m m, vilket tyder på att fågeltornet inbjudet till ett rejält festande, av personer som med allra största sannolikhet bär ansvaret för att "vårat" torn brann ner/eldades upp.

Tommy Carlsson, som var först på plats och tvingades möta förödelsen, kontaktade brand- kåren. Denna var dock redan larmad, men nå- got släckningsförsök hade aldrig hunnits med. Detta kanske för att en skola i Rinkeby brann ner samma natt, en brand som förmodligen krävde insats av flera närliggande kommuners brandkårer.

Branden anmäldes genast till polisen, som bara någon dag senare meddelade att man avvaktar tills man fått några tips eller spaningsuppslag.

Kvar av Säbysjöns av många, även av icke skå- dare, mycket omtyckta fågeltorn finns i dag bara en stor mängd ilska och irritation och en ännu större mängd av förtvivlan.

Om branden var anlagd, ställer man sig frågan – Varför detta meningslösa beteende? Och kom- mer denna typ av skadegörelse någonsin att upphöra?

Under våren 2010 byggde Järfälla kommunen det aktuella fågeltornet, vilket designats i sam- arbete med JOK. På denna plats, ute på Fasan- holmen, har det funnits fågeltorn sedan år 1978.

Det allra första tornet på Fasanholmen var ca 7 meter högt och utrustat med en stege, försedd med sk ryggskydd, vilken ledde upp till en plattform med plats för max tre skådare.

Under 1980- och 1990-talet ökade antalet fågel- skådare vid Säbysjön och på Järvafältet rejält och därför framförde JOK önskemål om en för- bättring av det gamla tornet. Målsättningen var att utöka tornets kapacitet, så att flera kunde få plats att samtidigt skåda ut över Säbysjön. En förbättring genomfördes då ett nytt vilplan

byggdes ungefär halvvägs upp till den lilla platt- formen och med två plattformar blev det möjligt för flera att samtidigt skåda från tornet. Dessut- om ersattes stegen med riktiga trappor, vilket givetvis underlättade vid besök i tornet.

Intresset för att skåda fågel på Järvafältet, och då gärna vid Säbysjön, fortsatte att öka under 2000-talets inledning. Det befintliga fågeltornet räckte då inte längre till. Besöksantalet i tornet var ofta så stort, att alla inte fick plats på dess två plattformar/etage.

JOK framförde därför önskemål hos Järfälla kommun om att man borde satsa på att bygga ett nytt och betydligt större fågeltorn.

Efter många års diskussioner och äskanden om pengar nåddes undertecknad vid ett vinterbesök i Hjalstaviken av det positiva beskedet, att nu skulle äntligen ett nytt fågeltorn byggas. Man trodde nästan inte att det var sant. Hade vi äntligen nått fram till detta så intensivt efter- längtade mål?

Och visst var det sant. I samarbete med Järfälla kommun planerade JOK under februari-mars 2010 utförandet av det nya tornet och under mars- början av april byggdes Säbysjön nya fågeltorn.

En pampig invigning genomfördes med ca 50 deltagare, många JOKare, den 18/5 2010.

Under de båda år, som vi fick chansen att nyttja tornet, kompletterades detta bl a med förbättrad stabilisering samt informativa fågelplanscher på tornets båda plan.

Efter den tragiska "olycka" som hänt är det gi- vetvis JOKs önskemål att det nedbrända fågel- tornet ersätts med ett nytt så snart som möjligt. JOK försöker naturligtvis påverka Järfälla kom- mun till att ställa upp på detta.

För närvarande känns det inte särskilt genom- tänkt att bygga ett nytt torn i trä, eftersom ris- ken för en ny eldsvåda upplevs vara alltför stor. En strävan bör därför vara, att ett nytt torn till största delen byggs av stål, åtminstone bör tor- nets bärande delar utgöras av stål.

Tyvärr blir ett fågeltorn av varmförzinkat stål (rost- och relativt underhållsfritt) sannolikt be- tydligt dyrare än kostnaden var för det nedbrän- da trätornet.

Finansieringen utgör det avgörande problemet för att ett nytt torn skall kunna byggas. Inga pengar – inget nytt fågeltorn är den krassa verkligheten.

Järfälla kommuns tjänstemän, åtminstone de som arbetar på avdelning "Park och Gata", är naturligtvis positiva till att bygga ett nytt fågeltorn vid Säbysjön.

Det är dock Järfällas politiker som äger plånboken och därmed beslutar om man skall avsätta pengar till ett nytt tornbygge.

I en kommun är det många intressegrupper som önskar ekonomiska medel för att kunna genomföra olika åtgärder, vilket medför hård konkurrens om tillgängliga pengar.

Eftersom det ännu inte gått tre år, från det Järfälla kommun ställde upp med pengar till det torn som inte längre finns, upplevs det som en aning jobbigt att redan nu äska om pengar för att bygga ett nytt fågeltorn. Och denna gång gäller det en ännu större summa pengar.

Staten och kommuner har som regel någon typ av allmän försäkring gällande för sin egendom, men eftersom en sådan försäkring brukar ha en

självrisk på minst en miljon kronor finns inga försäkringspengar, som kan användas för att bygga ett nytt fågeltorn vid Säbysjön.

Under sensommaren och hösten har saknaden av Säbysjöns fågeltorn varit klart märkbar. Vi är ju vana att alltid haft tillgång till ett fågeltorn, ett torn som utgjort en självklar och viktig obs- och mötesplats för många av oss JOKare.

Utan fågeltorn vid Säbysjön upplevs det tyvärr som mycket svårt att fortsätta studera och bevaka sjöns fågelliv på det seriösa sätt som JOK genomfört under närmare 50 år.

I dagsläget kan vi bara hoppas på att Järfälla kommun lyssnar på vårt önskemål om ett nytt fågeltorn, och att kommunen så snart som möjligt väljer att avsätta pengar till ett sådant. När detta skrivs, i början av september, finns dock inget beslut om att kommunen skall bygga ett nytt fågeltorn vid Säbysjön.

Den 10/8 2012 presenterade Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) nyheten om Säbysjöns nedbrända fågeltorn på sin hemsida enligt följande:

"PYROMANDÅD MOT TRE FÅGELTORN PÅ KORT TID

Den 28 juli brann fågeltornet vid Säbysjön på Järvafältet utanför Stockholm.

Kort därefter, 31 juli, brann fågeltornet vid Mariebergsskogen i Karlstad och 5 augusti brändes även fågeltornet vid Nohlagaviken i Alingsås ner.

Alla tre tornen var tämligen nya, och i samtliga fall anser polisen att bränderna varit anlagda.

Det är inte första gången som det brinner i fågeltorn eller gömslen, men att tre torn brinner inom loppet av en dryg vecka är anmärkningsvärt.

Tornet vid Säbysjön blev totalförstört vid branden, medan de båda andra blev så allvarligt skadade att de nu är stängda.

I alla tre fallen är det ännu oklart om tornen kommer att byggas upp på nytt.

Anders Wirdheim"

PS: Notisen om de nedbrunna fågeltornen kompletterades med en bild på Säbysjöns fågeltorn i "praktdräkt", d v s dagarna före invigningen i maj 2010/JOK-bladets red.

SKRIV GÄRNA TILL TEKNISKA NÄMNDEN

JOK arbetar naturligtvis för att vi skall få ett nytt fågeltorn vid Säbysjön, men för att detta skall kunna genomföras måste Järfälla kommuns politiker fatta ett beslut om att avsätta pengar till ett tornbygge.

Om Du känner för att medverka till att kommunens politiker skall förstå hur viktigt det är, att det nedbrunna fågeltornet ersätts med ett nytt, föreslås att Du mailar över Din åsikt till Järfälla kommuns tekniska nämnd.

Mailadress: tekniskanamnden@jarfalla.se.

Texten om vårt nedbrunna fågeltorn är tveklöst de sorgligaste rader som under-tecknad skrivit i JOKs informationsblad, vilket jag ansvarat för sedan december 1992, d v s under tjugo år.

Hoppas på att så snart som möjligt få tillbaka skrivarglädjen, vilket givetvis allra bäst skulle kunna ha skett, genom att redan nu få berätta för er om att ett nytt fågeltorn är på gång.

Men tyvärr kan ingen idag säga vare sig när, eller om ett nytt fågeltorn skall byggas vid Säbysjön.

KYRKPARKEN, BARKARBYSTADENS PARK

Texten hämtad från Järfälla kommuns hemsida "jarfalla.se" 2012.06.11

"På marken mellan Järfälla kyrka och Enköpingsvägen har ett arbete påbörjats för en mindre utjämningsdamm. Detta område ska även utvecklas till Barkarbystadens stadspark.

Dagvattenanläggning

Delar av Barkarbystadens dagvatten kommer att rinna igenom den blivande parken. Vid den lägsta punkten fördröjs vattnet för att sedan rinna ut i Bällstaån. Den nya utjämningsdammen får en tydlig form, och en fontän kommer att syresätta vattnet. Dammen ska även fungera som en reningsdamm.

I samband med utgrävningarna, som sker just nu, används schaktmassorna för att bygga nya markformationer i den kommande parken.

Parken

Det blir en modern park. Förhoppningsvis kommer fjärilar, salamandrar, grodor och fåglar leva och trivas där. Stenrosen och vedupplag byggs upp för övervintrande fjärilar till exempel sorgmantel och påfågelöga. Stenblock placeras i dammen så att grodagg kan fästa på dem. En del av stranden formas för vadarfåglar, andra delar för grodor och en strandkant för nyfikna människor."

DEN KLASSISKA KÄRRSÅNGARLOKALEN KAN RÄDDAS

Efter att ha studerat Järfälla kommuns information om den nya parken vid Järfälla kyrka på kommunens hemsida (se text ovan) hade under-tecknad ett samtal med Kerstin Sköld (Järfälla kommuns stadsträdgårdsmästare och projektledare för den nya parken).

Vid diskussionen med K Sköld informerade hon om att den nya parken skall innehålla bl a en sjö och gräsytor. Man hade emellertid också som målsättning, att försöka bidra med att skapa förutsättningar för en s k ökad biologisk mångfald i parkområdet. (Se texten i ovan om Kyrkparken)

Den nya Kyrkparkens utformning diskuterades och då i synnerhet den del av parken, som sedan flera decennier utgjort en klassisk kärrsångarelokal.

Undertecknads målsättning var att undersöka om det fanns någon möjlighet att bevara området där kärrsångaren brukar hålla till. Något som definitivt borde gynna områdets biologiska mångfald.

Mötet blev positivt och ledde fram till att man beslutade sig för att ändra den planerade utformningen av parken. Detta genom att bl a ändra en gångvägs- och dikessträckning, så att åtminstone kärnområdet för den klassiska kärrsångarelokalen, d v s det lilla diket och den lilla vassruggen, bevaras.

För att skydda kärrsångarelokalen mot diverse störningar finns planer på att stängsla in denna med t ex en gårdsgård.

FANTASTISKA FLYTTARE

Källa SOF:s hemsida 2012-08-21

Det är sedan något år tillbaka bevisat via modern teknik vilka fantastiska flyttningar som bl a olika vadararter klarar av. Vi nås av alltfler berättelser ,om dessa imponerande flyttningar, och nyligen presenterades en rapport från USA, som beskriver hur tre olika småspovar flyttat från häckningsområdet nära Ishavet, mellan Kanada och Alaska, till övervintringsområdet i Sydamerika.

Småspovarna flög först österut över hela Kanada fram till Atlanten för att lämna kusten och göra en lång båge utöver Atlanten för att ca sex

dygn senare nå Sydamerika (Guyana – Brasilien). Småspovarna tillbringade således sex dygn ute över havet och skall enligt forskarna flugit med en medelhastighet av knappt 50 km/tim.

Andra häpnadsväckande uppgifter om flyttande vadarfåglar, som avslöjats med ny teknik, gäller bl a de myrspovar som flyttar i ett svep från Alaska till Nya Zeeland och de svenska dubbelbeckasiner som flög från Jämtland till Nigeria på tre dygn.

Visst är fåglar fantastiska!

BARKARBYFÄLTET

Exploateringen av Barkarbyfältet pågår och allt fler huskroppar växer upp på både Flottlidsjensidan och Tallebosidan av fältet.

Ute på själva flygfältet pågår för närvarande olika typer markarbeten. Detta främst för att förstärka de markytor, som för ett antal hundra år sedan utgjorde sjöbotten och därför fortfarande kan vara för mjuka/instabila, för att kunna bära tunga huskroppar.

Eftersom utbyggnadstempot avgörs av marknadens efterfrågan, kan nog ingen idag presentera en exakt tidplan för byggnationens genomförande.

Järfälla kommuns mål är att det gamla flygfältet skall vara färdigutbyggt ca år 2022.

Efter en sällsynt trevlig fågeldag vid det gamla flygfältet författade undertecknad följande text för JOKs hemsidas "Anslagstavla":

"I dag (7/6 2012) bjöd Barkarbyfältet med närområde på följande fåglar med mycket hög kvalitet för alla fågelintresserade:

Vaktel – spelande under morgon och kväll nedanför den s k Outletrondellen.

Mindre strandpipare – spelflygande ute på fältet, över byggplatsens upplagda jordmassor.

Jorduggla – jagande under kvällen över det gamla flygfältet.

Busksångare – ivrigt sjungande under större delen av dagen vid den klassiska kärrsångarlocken nära Järfälla kyrka.

Sommargylling – flitigt sjungande under förmiddagen i den s k vinterkohagen, som är belägen i det gamla flygfältets absoluta närhet.

Det upplevs givetvis som oerhört trist och svårt, att efter en så här härlig fågeldag vid Barkarbyfältet, försöka slå bort tanken på att det gamla flygfältets tid som fågellokal snart är förbi.

En utveckling som inte ens JOK kan ändra på. Vi kan bara konstatera, att det gamla flygfältet fortsätter att "levera", trots att byggmaskinerna redan klampat in på fältet och börjat sätta svåra sår på dess ytor."

VIPPVALLMO - SÄLLSYNT VÄXT PÅ JÄRVAFÄLTET

I början av augusti upptäckte **Bo Hallman** en ovanlig växt på en av jordvallarna vid 30-meterskärrets parkering.

Efter konsultation med florakunniga personer framkom det att den rara växten var en **vippvallmo** (*Macleaya cordata*).

Växten förekommer som trädgårdsväxt, men har endast upptäckts i Uppland i s k vilt tillstånd vid några få tillfällen.

Detta enligt Artportalen.

Vippvallmo är en ståtlig och mycket högvuxen perenn växt med stora fikonlövslika silvergröna blad. De små blommorna, som visar sig under juli-augusti, sitter på resliga vippor och är till färgen bronsskimrande till krämrosa.

Örten sprider sig via utlöpare och kan bilda stora bestånd. Vippvallmon, som växer i soligt och halvskuggigt läge, gillas inte av rådjur eller sniglar.

På samma jordvall upptäcktes för bara något år sedan en annan rar växt. Det var **ulltistel**, men eftersom denna växt inte är perenn, har inga ytterligare plantor av denna ört upptäckts

Vippvallmo (*Macleaya cordata*)

NY BOK OM SVERIGES FÅGLAR

I år har Sveriges Ornitologiska Förening presenterat en ny bok med titeln "Fågellarna i Sverige – antal och förekomst".

Boken kan väl bäst beskrivas som en faktabok, med betoning på att redovisa omfattningen av vårt lands häckande fåglar.

I Sverige häckar drygt 250 fågelarter. Några är mycket talrika och spridda över hela landet, andra är ytterst fåtaliga och lokala. Sammanlagt finns ca 70 miljoner par häckande fåglar i Sverige.

Det största antalet häckande fågelarter finns i Dalarna (194 st), men Småland är det svenska landskap som har flest fåglar totalt sett (ca 8 miljoner par).

Den talrikaste fågeln i landet är lövsångare med ca 13 miljoner par.

I år fick Sverige ytterligare två nya häckande fågelarter:
rödhuwad dykand vid Tåkern.
ägretthäger vid Storsund på Gotland.

ANTAL HÄCKANDE PAR

Med hjälp av boken "Fågellarna i Sverige – antal och förekomst" får man bl a information om det totala antalet häckande par för varje art i vårt land.

Om man väljer att begränsa sig till de arter som häckar, eller åtminstone häckar ibland, på Järvafältet får man fram följande lista. Väljer att börja med den art som häckar i minst antal par i vårt område.

Smådopping	390 par	Lärkfalk	2300 par	Storlom	6200 par
Årta	600 par	Skedand	2400 par	Tornfalk	6400 par
Brunand	1100 par	Rörhöna	3100 par	Bivråk	6600 par
Svarthakedopping	1200 par	Fiskgjuse	4100 par	Mindre hackspett	7000 par
Brun kärrhök	1500 par	Vattenrall	4700 par	Knölsvan	7500 par
Snatterand	1600 par	Sångsvan	5400 par	Duvhök	7600 par
Mindre strandpip.	1800 par	Gråhäger	5400 par		

SÄLLSYNT DÅLIGT VÄDER FÖR MÅNGA HÄCKANDE FÅGLAR

Under månadsskiftet maj-juni 2012 drabbades de fåglar, som då ruvade eller redan kläckt fram sina ungar, av ett minst sagt ogynnsamt väder. Den 2/6 noterades bl a den kallaste junidagen med max +6 grader i Stockholmsområdet sedan 1928, dvs för 84 år sedan.

Dessutom var det rejält blåsigt under denna otrevliga dag, något som deltagarna i Stockholms maraton verkligen fick känna av. TV-bilderna från en stormregnigt Västerbron såg plågsamma ut.

Under månaden juni fick Stockholm 130 mm nederbörd, vilket är ca 5 gånger mer än normalt.

Att detta väderförhållande påverkade många fåglars häckningsresultat inser alla. Framför allt fick markhäckande småfåglar det tufft, eftersom det var så kyligt och fuktigt. Under denna period var det med stor sannolikhet många ägg och ungar som dränktes eller frös ihjäl i vår del av landet.

RINGMÄRKNING AV DUVHÖKAR I STOCKHOLMSOMRÅDET

JOK-arna Tommy och Anders Eriksson har under ett större antal år ringmärkt rovfåglar i Stockholmsområdet.

Under de senaste åren har ringmärkningen främst riktats på duvhökar och när årets märkning var avslutad kunde man räkna ihop 65 st ringmärkta duvhöksungar, vilket tyvärr är klart färre jämfört med fjolårets antal på 115 st.

Anledningen till minskningen är att man i år konstaterat flera uteblivna och misslyckade häckningar för duvhökarna. Dessutom noterades i år färre ungar per kull.

På Järvafältet bedöms att 5-6 st duvhökspar försökt häcka under år 2012.

JOK FIXAR FIKAT PÅ NATURSKOLANS FIK

JOK fortsätter med att hjälpa till med serveringen vid kaféet vid Väsby gårds naturskola. Söndagarna 14/10 och 18/11 är det populära fiket bemannat av JOKare.

Den första kafésöndagen infaller under intensiv sträcktid och dessutom vid den tidpunkt som brukar vara populär för ett skådarbesök på Öland. Detta kan innebära att något färre JOKare än normalt söker sig till fiket för en söndagsträff.

Vid den andra kafésöndagen förväntas däremot stor uppslutning av klubbens fikasugna medlemmar.

Under vinterhalvårets söndagar utgör som vanligt Naturskolans kafé en trevlig träffpunkt för oss JOKare. Vi brukar hänga på låset då fiket öppnar klockan 11:00, för att efter promenaden dit få ägna oss åt att fika, kompletterat med lite JOK-surr.

De föreningar som ansvarar för öppethållandet av fiket är förutom JOK också Friluftsförbundet, Naturskyddsföreningen och Svenska Turistföreningen.

Fiket ger en vinst som som fördelas mellan dessa föreningar i proportion till antalet arbetsdagar.

Genom klubbmedlemmars ideella kaféarbete får JOK således en kassaförstärkning och dessutom erhåller de aktuella kaféföreningarna också ett stort stycke reklam för sin verksamhet.

Vi i JOK tackar "fiketgruppen", med lagkapten Karin Callmer i spetsen, för sin härligt kaffedoftande arbetsinsats.

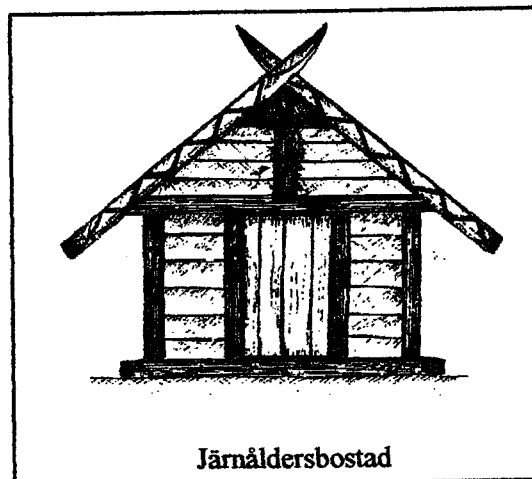
MÖT JÄRVAFÄLTETS JÄRNÅLDER

Om du vill studera hur det såg ut på Järvafältet under järnåldern, föreslås ett besök till en av Sollentuna kommun återskapad boplatz från den tidsperioden.

Boplatsen, som är belägen utefter grusvägen mellan Bögs och Väsby gård, består av ett bostadshus med tillhörande odlingar.

Under de sista söndagarna i varje månad, har visningar denna höst arrangerats vid boplatsen. När detta JOK-blad når er, återstår sannolikt bara visningen den sista söndagen i oktober, möjligen också visningen motsvarande söndag i september.

Visningstid: kl 10-14.

Järnåldersbostad

ÄNNU FLER NYA MEDLEMMAR HÄLSAS VARMT VÄLKOMNA TILL JOK

Hansell Åke, Sollentuna
Molander Jan, Järfälla
Nilsson Per, Järfälla
Nyström Leif, Sollentuna

Olgar Lars, Sollentuna
Schön Tony, Järfälla
Tallmark Bo, Uppsala

FÅGELSKÅDNINGENS DAG 6/5

Söndagen den 6/5 arrangerades "Fågelskådningens dag" på åtskilliga fågellokaler i vårt land. JOK och Sollentuna kommun inbjöd traditionsenligt till en ca 2 timmar lång fågelvandring med start från Bögs gårds parkering kl 8:00.

I likhet med tidigare år var **Rikard Dahlén** chefsguide och han fick leda en drygt 40 personer stor grupp till Ravalen och Väsby sjöäng. Bland fåglarna vid Ravalen sågs ett sångsvanspar och vid Väsby sjöäng var det rastande vadare som tilldrog sig störst intresse. Förutom ett stort antal grönbenor fanns också en ivrigt provianterande svartnäppa vid Väsby sjöäng.

FÅGELTORNSKAMPEN 5/5

Finland vann återigen "Fågeltornskampen" eller "The Battle of Towers" som det heter på "finska". Åtminstone två fågeltorn i Finland såg över 100 arter under de åtta lördagstimmar som Fågeltornskampen pågick den 5/5. Antalet blev 103 arter för det fågeltorn som observerade flest arter, vilket var nästan tio fler än vad som sågs vid de bästa svenska fågeltornen.

I Sverige fick det nybyggda fågeltornet i Ottenby lund, på allra sydligaste Öland, ihop 94 arter exakt lika många som fågeltornet vid Norsa, Köping (Västmanland).

I Finland deltog närmare 300 fågeltorn medan Sverige hade 47 st deltagande torn. I Sverige var antalet deltagande fågeltorn under premiäråret (2011) 56 st och arrangören tvingas tyvärr konstatera en minskning av antalet deltagande torn.

Totalt besöktes de svenska fågeltornen vid tornetkampen av mer än 500 personer.

JOK deltog även i år genom att bemanna Säbysjöns fågeltorn. Här lyckades ca 15 JOKare räkna in 78 arter, vilket med bred marginal överträffade fjolårets resultat (62 arter).

Ansvarig för JOKs deltagande vid fågeltornskampen var **Sophie Larsson**.

Extra bra arter vid Säbysjöns fågeltorn detta år, var silvertärna och tidigt anlända tornseglare. "Vårat" fågeltorn nådde en hedrande elfte plats och blev dessutom, tillsammans med Fysingens fågeltorn, det bästa fågeltornet i Stockholmsområdet.

GIGI FICK ROSENBERGSPRISET

Gigi Sahlstrand (medlem i JOK) och **Eva Stenvång Lindkvist** tilldelades årets **Rosenbergspris**, ett av de mest prestigefyllda svenska fågelskådarpriserna "... för deras gemensamma och framgångsrika arbete med att öppna nya vägar och metoder för att sprida kunskap och fåglarna och deras roll i naturen".

Priset delades ut vid Örebro läns landstingsfullmäktige den 12/6.

Gigi och Eva har tillsammans skrivit boken "Börja skåda fågel", vilket säkert bidragit till deras förnämliga utmärkelse.

JOK lyfter på hatten, hurrar och gratulerar.

SKÄRGÅRDSTUR 26 maj 2012

Exkursionen till Singö skärgård med båten

Einar gick om intet.

Skepparen kunde vid en inspektion inför helgen konstatera vatten i motorblocket vilket gjorde att han ställde in, inte bara vårt utan även andra engagemang.

Som tur var handlade det bara om en storm som hade blåst in vatten via avgasröret!

Anmärkningsvärt med avgasröret på 2,5 meters höjd.

Inga ytterligare bekymmer varför vi kan återkomma med fler exkursioner.